

SPORT ÉS SZERVEZETEI

HELYI TANTERV

Gimnáziumi sportosztály

11. évfolyam

NAT2020

11. évfolyam

heti 0,5 óra (évi 18 óra)

Általános célok, feladatok:

A sportiskolai nevelés-oktatás, azaz a sportolói pályafutásra való felkészítés szerves része, hogy a tanulók elsajátítsák a szükséges elméleti alapismereteket is az alábbi célok elérése érdekében:

- a Testnevelés és sport műveltségi terület elhelyezése a társadalom szegmensei között;
- az egyes mozgásos cselekvések élettani és pszichológiai hatásainak tudatosítása;
- a sportoló megtanítása önmaga megismerésére; e tudás birtokában képessé tenni az eredmény centrikus versenyzésre és edzéstevékenységre;
- a sportoló megtanítása a sportpályán és az életben is a helyes interperszonális kapcsolatok kialakítására;
- felismertetni a tanulókkal, hogy sportteljesítményük hatékonyabbá válik a megszerzett elméleti tudás felhasználásával;
- belső igénnyé tenni az egészséges életvitelt és a fair-play szellemiségét;
- a sporttörténet és az olimpiai játékok történetének tanításán, tanulásán keresztül a sportolói és nemzeti identitástudat fejlesztése.
- a magyar sport szervezeti felépítésének áttekintő ismerete.
- a legfontosabb sportszervezetek és sportvezetők megismerése.
- a hazai és a nemzetközi sportdiplomácia működési mechanizmusának alapszintű értelmezése.
- sportprotokoll ismeretek elsajátítása.
- alapvető sportszervezési ismeretek közvetítése.
- egy sportverseny, illetve sportrendezvény menetrendjét önállóan legyen képes megtervezni.

Kompetenciák – kompetenciafejlesztés

Szociális és állampolgári kompetencia: a helyi és a tágabb közösséget érintő problémák megoldása iránti szolidaritás és érdeklődés; kompromisszumra való törekvés; a fenntartható fejlődés támogatása; a társadalmi-gazdasági fejlődés iránti érdeklődés.

Anyanyelvi kommunikáció: hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás a témával kapcsolatban mind írásban a különböző gyűjtőmunkák esetében, mind pedig szóban a prezentációk alkalmával.

Digitális kompetencia: információkeresés a témával kapcsolatban, adatok gyűjtése, feldolgozása, rendszerezése, a kapott adatok kritikus alkalmazása, felhasználása, grafikonok készítése.

Hatékony, önálló tanulás: új ismeretek felkutatása, értő elsajátítása, feldolgozása és beépítése; munkavégzés másokkal együttműködve, a tudás megosztása; a korábban tanult ismeretek, a saját és mások élettapasztalatainak felhasználása.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia: az új iránti nyitottság, elemzési képesség, különböző szempontú megközelítési lehetőségek számbavétele.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség: a saját prezentáció, gyűjtőmunka esztétikus kivitelezése, a közösség számára érthető tolmácsolása.

Értékelés (alapelvek, előrehaladás)

A tanulók értékelése

Az egyéni értékelés különböző formái:

- Önálló, produktív írásbeli munka (pl. röpdolgozat, házi dolgozat, projektmunka, elektronikus anyag) készítése.
- Önálló szóbeli felelet (pl. téma kifejtése, kiselőadás tartása).
- Pár- és csoportmunkában való részvétel (pl. disputa, vetélkedő, szerepjáték).
- Témazáró feladatlap megírása.

A tanulók értékelésének főbb szempontjai:

- Aktivitás és részvétel a tanulói tevékenységek során.
- Szóbeli és írásbeli feleletek, beszámolók esetében az összefüggő, követhető, logikus gondolatmenetre és árnyalt fogalmazásra való törekvés.
- Feleletének felépítésében az önállóság mértéke, helytálló megállapítások, következtetések képessége.
- Egyéni és csoportos kompetenciafejlesztő feladatok megoldása.
- Projektek (pl. házi dolgozatok, filmek, egyéb digitális anyagok) egyéni vagy csoportos elkészítése.
- Tanórán kívüli információszerzés, pl. kutató- és gyűjtőmunka produktumainak bemutatása.

Feltételek (végzettség, tankönyvek, segédletek)

Végzettség: egyetemi végzettséggel rendelkező pedagógus.

Használt tankönyvek, segédkönyvek

A tantárgy tanításához tankönyv nincs.

Tantárgyi időkeret: fél óra / év, 18 óra

Témakörök felosztása:

1. Sport a társadalomban
2. Magyar sporttörvények
3. A magyar sport hierarchikus felépítése
4. A magyar sport aktuális helyzete
5. Utánpótlás-nevelés
6. Sportszervezés

A tananyag feldolgozása 16 óra, a szabad órakeretet, mely 2 óra: tesztek kitöltésére, dolgozatírásra és ismétlésre használjuk.

11. évfolyam

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Sport és szervezetei	Órakeret 18 óra
Előzetes tudás	A sporttal és a versenyzéssel kapcsolatos alapvető ismeretek.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A magyar sport szervezeti felépítésének áttekintése.</p> <p>A legfontosabb sportszervezetek és sportvezetők megismertetése.</p> <p>A hazai és a nemzetközi sportdiplomácia működési mechanizmusának alapszintű értelmezése.</p> <p>Sportkontroll-ismeretek elsajátítása.</p> <p>Alapvető sportszervezési ismeretek közvetítése.</p> <p>Képesség kialakítása egy sportverseny, illetve sportrendezvény menetrendjének önálló megtervezésére az alapvető versenyszervezési szabályok ismeretében.</p> <p>Az alapvető menedzseri személyiségi jegyek kialakítása.</p>	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>I. SPORT A TÁRSADALOMBAN</p> <p>A sport helye a magyar társadalomban:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Célok. – Folyamatok. – Szervezet. – Eredmény és értékelés. <p>A sportélet területei és jellemzői:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Iskolai testnevelés – személyiségformálás. – Szabadidő sport – életmód-alakítás. – Versenysport – teljesítményfokozás. 		<i>Testnevelés-elmélet</i>
<p>II. MAGYAR SPORTTÖRVÉNYEK</p> <p>Áttekintő jogtörténet:</p> <p>Az 1913. évi „Lex Gerenday” és az 1921. évi „A testnevelésről...” szöveg törvények. A „szocialista testkultúra” szervezeti háttere.</p> <p>A 2004/1. törvény a sportról:</p> <ul style="list-style-type: none"> – A dokumentum szerkezeti felépítése. – A sporttörvény tartalma. – A 2011. évi sporttörvényt érintő lényeges változások. <p>Nemzeti sportszövetségek, alapítványok</p>		

Vezető testületek hierarchiája, struktúrája, finansziális háttere.	
<p>III. A MAGYAR SPORT HIERARCHIKUS FELÉPÍTÉSE</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sportegyesületek. 1989. évi II. Törvény a sportegyesületek felépítéséről. 2. Sportági szakszövetségek. 1996. évi LXIV törvény a sportági szakszövetségekről. 3. Tendenciák. Aktuális sportstratégiák. 	
<p>IV. A MAGYAR SPORT AKTUÁLIS HELYZETE</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Infrastruktúra: Létesítmények száma és állapota az Európai Unió átlagaihoz viszonyítva. 2. Anyagi háttér: <ul style="list-style-type: none"> – A sportra szánt állami támogatás. – A sportra jutó pénzek elosztása. – Szponzorációból befolyó pénzek. 3. Szakemberképzés: <ul style="list-style-type: none"> – Testnevelő tanár képzés. – Sportoktató és edző képzés. – A „Bolognai” oktatási rendszer. 	
<p>V. UTÁNPÓTLÁS-NEVELÉS</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Az utánpótlás-nevelés szervezeti felépítése: <ul style="list-style-type: none"> – Iskolarendszer. – Diáksport. – Sportegyesületi szakosztályok. – Korosztályos versenyrendszerek. – Korosztályos válogatottak. 2. Diáksport: <ul style="list-style-type: none"> – Diáksport bizottságok. – Diáksport tanácsok. – Magyar Diáksport Szövetség. 	
<p>VI. SPORTSZERVEZÉS</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Alapelvek: <ul style="list-style-type: none"> – Célkitűzés, tervezés, lebonyolítás sorrendisége. – Elemzés fontossága. – Felelősség kérdése. 2. Események szervezése: <ul style="list-style-type: none"> – Szempontok. – Szervezés szakaszai. – Költségvetés. 3. Versenyrendezés: <ul style="list-style-type: none"> – Előkészítés. – Lebonyolítás. 	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> – Utómunkálatok. <p>4. Sportesemények dokumentumai:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Versenynaptár. – Szervezési terv. – Forgatókönyv. – Versenykiírás. – Jegyzőkönyv. – Gazdasági elszámolás. – Egyéb dokumentumok. 	
<p>Kulcsfogalmak</p>	<p>Sport, sporttörvény, sportegyesület, sportági szakszövetség, diáksport, sportszervezés, versenyrendezés, sportesemények dokumentumai.</p>

<p>A fejlesztés várt eredményei az egy évfolyamos ciklus végén</p>	<p><i>Sport és szervezetei:</i> Ismerjék meg a magyar sport intézményeinek bonyolult rendszerét. Legyenek képesek tanári segítséggel iskolai sportrendezvények megszervezésére és lebonyolítására. Legyenek képesek versenykiírás elkészítésére, ismerjék egyesületük alapszabályainak legfontosabb összetevőit.</p>
---	--

A továbbhaladás feltétele az előírt tantárgyi követelmények teljesítése.